

6 Vliv výnosu daně z příjmů fyzických osob ze samostatně výdělečné činnosti a daně z příjmů právnických osob na příjmovou stránku rozpočtu obce

Pavla Koťátková Stránská

Univerzita Pardubice, Fakulta ekonomicko-správní, Studentská 84, 532 10 Pardubice,
pavla.kotatkovastranska@upce.cz

Title

The influence of the Revenues from Tax on Personal Income Tax from Self-Employment and Tax on Corporate Income in the Revenue Side of the Budget of the Municipality

Klíčová slova

Daň z příjmů fyzických osob
Daň z příjmů právnických osob
Rozpočtové určení daní
Korelační analýza

Keywords

Tax on personal income
Tax from self-employment
Tax on corporate income
Tax assignment
Correlation analysis

57

Abstrakt

Obce pro zajištění svých činností potřebují dostatečné finanční prostředky. Nejvýznamnější skupinou příjmů rozpočtů obcí představují příjmy daňové. Jedná se o výnosy z daní, které jsou obcím přerozděleny ze státního rozpočtu na základě rozpočtového určení daní. V současné době představují výnosy z daní nestabilní příjem a obce neví, jak velký objem finančních prostředků z daní obdrží. Rozpočtové určení daní prochází neustále vývojem a ovlivňuje tak fiskální autonomii obcí.

Příspěvek je věnován problematice vlivu výnosů z vybraných sdílených daní na celkové příjmy rozpočtů obcí prostřednictvím korelační analýzy. Cílem analýzy je posoudit vzájemný vztah proměnné „celkové daňové příjmy“ na soubor dvou proměnných, a to „výnosu z daně z příjmů právnických osob (vyjma daně z příjmů právnických osob placené obcemi) a výnosu daně z příjmů fyzických osob ze samostatně výdělečné činnosti“.

Abstract

Municipalities need for providing ensuring their activities sufficient financial resources. Tax revenues represent the most important municipal budgets income. These are the yields of taxes which are redistributed to municipalities from the state budget on the basis of tax assignment. The yields of taxes represent unstable revenue and municipalities' don't exactly

know how much amount of funds received from taxes. The tax assignment affects the fiscal autonomy of municipalities and it is undergoing constant development.

This paper discusses the impact of revenues from selected shared taxes in the total revenue of the budget of municipalities through correlation analysis. The aim of the analysis is to assess the relationship between variable "total income tax" on the set of two variables, i.e. "the tax revenue from corporate income tax (excluding taxes on corporate income tax paid by municipalities) and revenues from personal income tax from self-employment".

Úvod

Je obecně známo, že obce a města (dále jen „obce“) v České republice disponují nízkou finanční autonomií. Příjmy, resp. daňové příjmy představující téměř 80 % z celkových příjmů a plynou do rozpočtu obce dle pravidel, které jsou určeny rozpočtovým určením daní a podložené zákonem (novelou zákona) č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení dní). Svou podstatou jsou daňové příjmy nestabilním příjmem náchylným na různé externí vlivy, a to zejména sdílené daňové příjmy, jenž tvoří okolo 50 % celkového objemu.

Klíčovým zákonem, který upravuje přerozdělování finančních prostředků v rámci soustavy veřejných rozpočtů, je zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní. Rozpočtové určení daní (dále jen „RUD“) v České republice se vyvíjí až od roku 1993. Významnost RUD spočívá v tom, že určuje, do kterého veřejného rozpočtu budou plynout výnosy (resp. %-ní podíly na výnosech) jednotlivých existujících druhů daní. Daňové výnosy tvoří, jak již bylo výše řečeno, rozhodující část v obecních rozpočtech, zejména daně sdílené. Sdílené daně se stávají příjmem rozpočtu obce dle stanovené metodiky, která stanoví postup, kterým se vypočte příslušný procentuální podíl daně obec na celkovém výnosu sdílené daně. Dochází k přepočtu dle počtu obyvatel a velikostní kategorie obce.³ Takto se přepočítávají všechny sdílené daně s výjimkou daně z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti, kde přepočet 30% části je pouze dle počtu plátců daně s trvalým pobytem v dané obci.

Zákon o RUD byl v minulosti dosti často novelizován. Do roku 2011 platila novela zákona o rozpočtovém určení daní z roku 2008. Bohužel ani tato novela zákona nepřinesla změnu, která by obcím přerozdělila dostatečné finanční prostředky k potřebě zajištění optimálního růstu společenského života obcí, k motivaci vytvářet příznivé podnikatelské prostředí a k poskytování základního standardu veřejných statků a služeb na lokální úrovni. Od 1. 1. 2012 je novela zákona o rozpočtovém určení daní platná z roku 2008 upravena. Úprava se týkala ve změně v přerozdělení podílu daňového výnosu daně z přidané hodnoty (dále jen „DPH“). Stále ale dochází k podpoře vzájemného *nerovného* fiskálního postavení, a to i současným modelem rozpočtového určení daní.

Další novela zákona o rozpočtovém určení daní má vejít v platnost k 1. 1. 2013. V současné době prošla třetím závěrečným čtením v Poslanecké sněmovně. Novelou zákona má dojít k posílení daňových příjmů rozpočtů malých obcí, a to téměř o 9 tisíc korun (i více) na jednoho obyvatele obce. Blíže k novele zákona o rozpočtovém určení daní [10, 24].

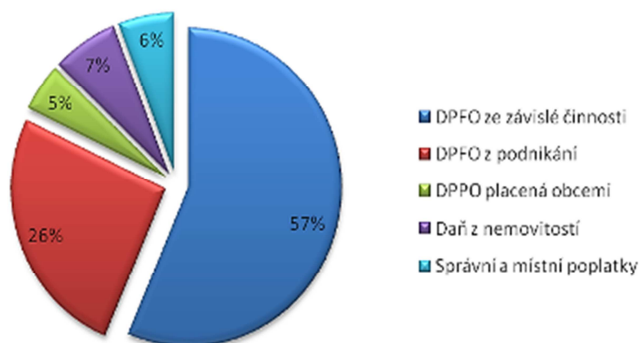
³ Příloha 2 zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, ve znění pozdějších předpisů

Cílem příspěvku je ukázat, zda dochází k ovlivňování celkových příjmů rozpočtů obcí výnosy z daně z příjmů FO ze SVČ a daně z příjmů PO. Dále zjistit, zda obce vytvářejí příznivé podnikatelské prostředí k možnosti přilákat sídlo podnikatele a využijí tak možnost rozvíjet okolí příslušných měst či obcí.

Výnos z daně z příjmů FO ze SVČ a z daně z příjmů PO

V současné době daň z příjmů fyzických osob ze samostatně výdělečné činnosti platí fyzické osoby, které podnikají jako drobní a střední podnikatelé. Dále sem patří také výnosy z daní, které platí členové veřejných obchodních společností a členové komanditních společností, jejichž trvalé bydliště je v příslušné obci.

Od roku 1993 do roku 2000 plynulo do rozpočtů obcí celý výnos (tedy 100 %). Z hlediska porovnání s ostatními výnosy z daní plynoucí do rozpočtů obcí představuje po výnosu z daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků významný výnos. Jak je patrné z následujícího grafu 1, kdy výnos z DPFO ze SVČ představovalo z celkových příjmů rozpočtů obcí téměř 26 %.

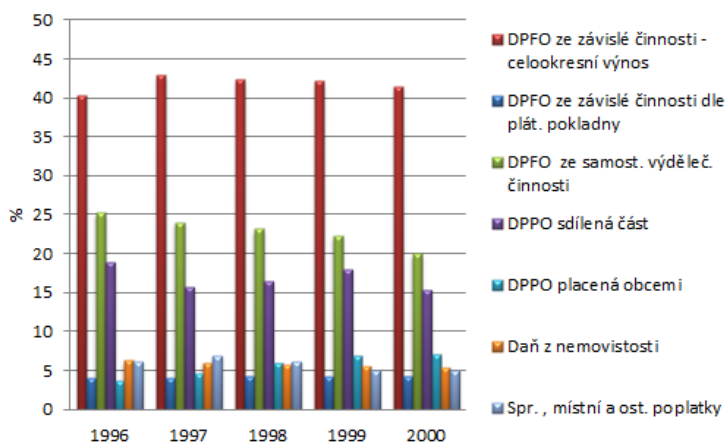
Graf 6. 1 Struktura daňových příjmů obcí v roce 1995

Zdroj: *Bilance příjmů a výdajů obcí MFČR, vlastní propočty, [9]*

Od roku 1996 dochází k pozvolnému snižování procentuálního podílu výnosu z DPFO ze SVČ na celkových daňových příjmech. (Blíže viz graf 2) Tempo růstu za období 1996 až 2000 činí přibližně 1,34 %.

Daň z příjmů právnických osob - sdílená část - (dále jen „DPPO“) platí osoby, které nejsou fyzickými osobami a organizační složky státu dle zvláštního právního předpisu. Poplatníkem této daně je osoba, která má na území České republiky své sídlo, resp. adresa místa, ze kterého daná osoba řídí své podnikání. Daňová povinnost je upravena zákonem č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

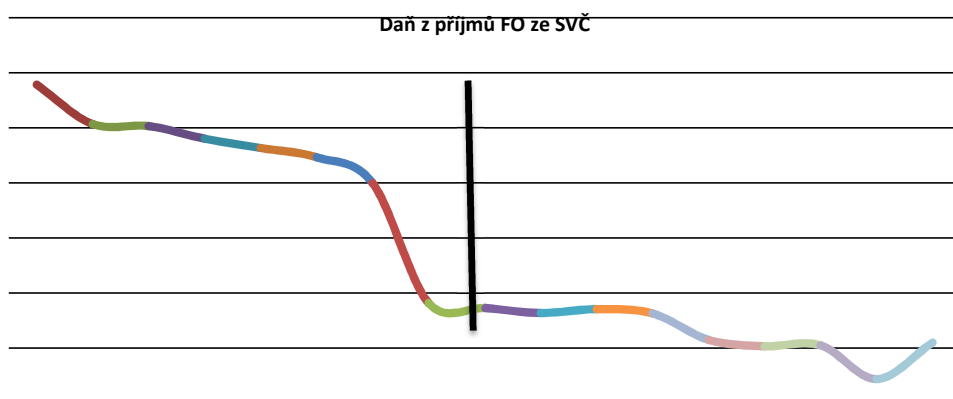
Výnos z DPPO sdílená část v období 1996-2000 má mírnou rostoucí tendenci s hodnotou pohybující se okolo 13,5 %. Tento pozvolný růst dokládá níže uvedený graf 2.

Graf 6. 2 Struktura daňových příjmů v letech 1996 - 2000

Zdroj: *Bilance příjmů a výdajů obcí MFČR, vlastní propočty, [9]*

Od roku 2001 přináší novela zákona o RUD změnu pro výnos z DPFO ze SVČ. Změna spočívá ve snížení výnosu o 70 %, tedy na 30 %. V důsledku této změny dochází k výraznému snížení tohoto daňového příjmu plynoucího do rozpočtů obcí a to téměř o polovinu. Daňový příjem z této daně, který náleží obcím, dosahuje pouhých 8 mld. Kč v roce 2001 oproti roku 2000, kdy obcím náleželo téměř 16,7 mld. Kč (viz graf 3).

Graf 6. 3 Vývoj výnosu z DPFO ze SVČ v letech 1994 – 2010

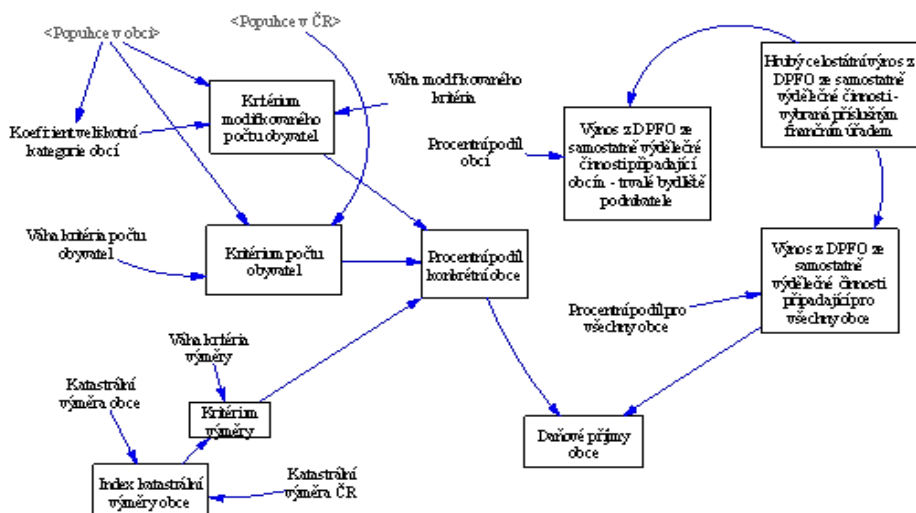
Zdroj: *vlastní zpracování dle dat publikovaných MF [9]*

Výnos z této daně je v současné době významně ovlivněn několika aspekty, kde mezi nejvýznamnější patří zrušení minimálního základu daně. Díky této možnosti si mohou podnikatelé navyšovat daňové odpočty: penzijním připojištěním, životním připojištěním, úroky z úvěrů stavebního spoření a hypotečních úvěrů. Další vliv na výši výnosu má ekonomická situace v daném státě (též i ve světě) a rostoucí tendence v objemu vyplaceného daňového bonusu.

U této daně, jejíž výnos je rozdělován dle derivačního principu, je hlavní nevýhoda hledisko, na základě kterého je výnos přerozdělen. Jedná se o hledisko trvalého bydliště podnikatele. Tento příjem je pro obecní rozpočty nestabilní v důsledku možných změn v legislativě či přechodu na právnickou osobu. Další, a dosti závažný a diskutovaný, problém u této daně, je převažující neshoda v trvalém bydlišti podnikatele a sídle podnikatele.

Současný trend výnosu daně z příjmů FO ze SVC

V současné době lze na území České republiky spatřovat, jaký dopad má v případě výnosu z daně z příjmů fyzických osob ze samostatně výdělečné činnosti neshoda v trvalém bydlišti podnikatele a sídlo podnikatele. V obci, ve které má podnikatel sídlo a ve které dochází k vytváření hodnoty a přispívání k růstu národního produktu, není žádná zpětná vazba v podobě příjmu do obecního rozpočtu. Výnos z této daně plyne do obce, ve které má podnikatel trvalé bydliště. Níže uvedený model zachycuje postup výpočtu daňového příjmu z daně z příjmů fyzických osob ze samostatně výdělečné činnosti plynoucí do rozpočtů obcí. Grafické zobrazení tohoto modelu je zachycen na obrázku 1. Na daném obrázku 1 je graficky zobrazena situace, kdy v dané obci podnikatel provozuje svou činnost, ale trvalé bydliště má v jiné obci. Na základě této skutečnosti rozpočet dané obce přichází o 30 % podíl na příslušném sdíleném daňovém výnosu.

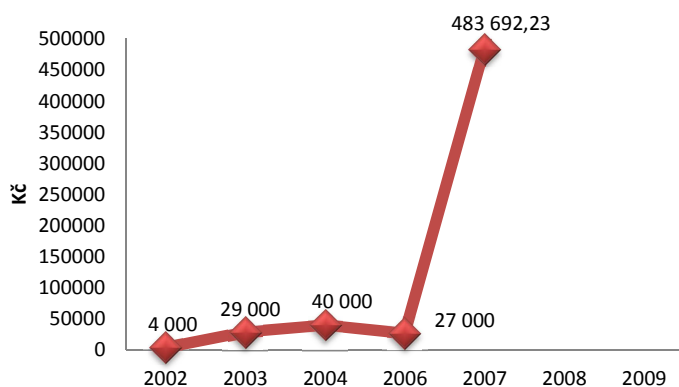
Obrázek 6. 1 Model metodiky výpočtu sdíleného daňového příjmu z DPFO ze SVC
Zdroj: vlastní zpracování

Obce se snaží přilákat v důsledku této skutečnosti do své obce alespoň jednoho podnikatele. Jednak pro zvýšení procentního podílu připadajícího konkrétní obci (viz kritérium počet obyvatel v obci), tak pro možnost získat do rozpočtu obce 30 % podíl. Někdy je obec nucena učinit taková opatření, které nejsou ku prospěchu občanů dané obce. Jejich prvořadým cílem je navýšení obecních příjmů, tedy daňových příjmů.

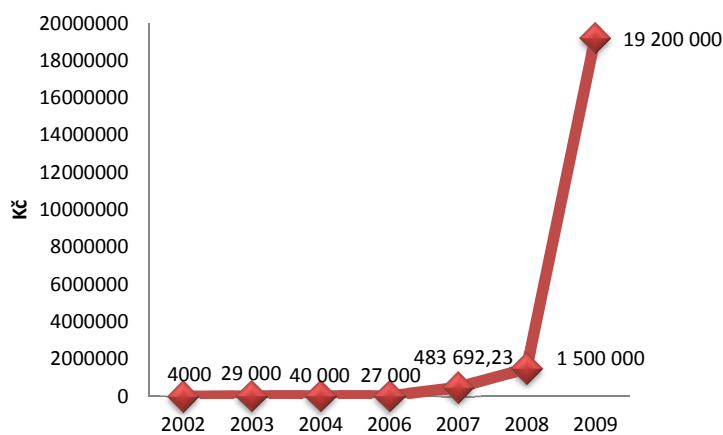
Nejznámější obec, které se zvýšily daňové příjmy v důsledku získání trvalého bydliště podnikatele, je Modrava. Modrava je malá obec, poslední vyvýšenina Plzeňského kraje na samých vrcholcích Šumavy. Jedná se o turisticky nejnavštěvovanější místo, které se

rozláhá na 8163 ha, ze kterého je pouhá 0,049 % z celkové plochy zastavěná plocha. Zbytek připadá na lesní porost. Obec spadá do velikostní kategorie do 300 obyvatel, neboť v roce 2010 měla obec Modrava celkem 66 obyvatel, ze kterého bylo 15 % obyvatelstvo starších 65 let. Obec Modrava se stala diskutovanou obcí v roce 2007 (2008) až po současnost, právě v důsledku několikanásobnému zvýšení daňových výnosů, u daně z příjmů fyzických osob ze samostatně výdělečné činnosti. Výnos z této daně byl v roce 2007 oproti roku 2006 zvýšen o 1 791,45 %. V roce 2008 oproti roku 2007 byl nárůst výnosu nižší, ale přesto významný, téměř o 310,11 %. Blíže viz grafy 3 a), b).

a)

b)

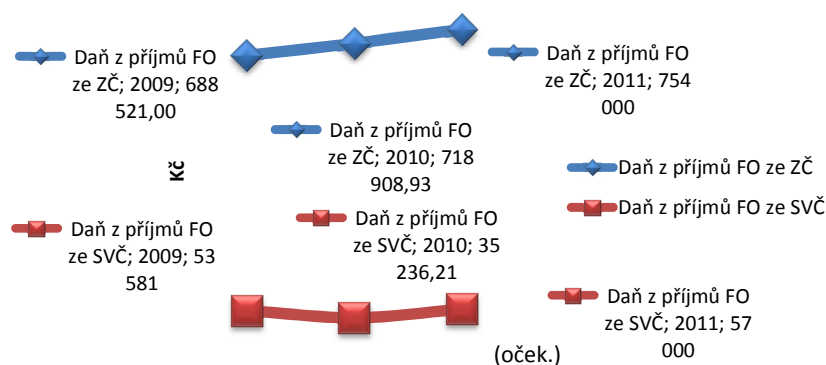
Graf 6. 3 Výnos daně z příjmů fyzických osob ze samostatně výdělečné činnosti v období 2002-2009

Pramen: vlastní zpracování dle publikovaných dat [16]

Z výše uvedených grafů 3 a), b) lze spatřit moment, kdy v obci Modrava získal trvalý pobyt známý podnikatel Zdeněk Bakala. Díky skutečnosti, že podnikatel Zdeněk Bakala má trvalé bydliště v obci, může obec Modrava realizovat investiční projekty, které jsou srovnatelné s obcí s podstatně větším počtem obyvatel. Investiční projekty může obec Modrava realizovat převážně v důsledku dostatečných příjmů, které obec do svého rozpočtu zatím každoročně dostává. Příkladem může být investiční projekt „Výstavba multifunkčního objektu – přístavby

stávající budovy Obecního úřadu na Modravě“, který obec financovala plně ze svého rozpočtu.

Opačným příkladem je obec Kryštofovy Hamry shodující se s obcí Modravou co do počtu obyvatel a velikosti katastrální výměry, ale bez trvalého pobytu podnikatele (resp. podnikatelů), v důsledku kterého by následně došlo v rozpočtu obce ke zvýšení výnosů z daní sdílených a tedy i daňových příjmů. Je patrné, že vývoj daně z příjmů fyzických osob ze samostatně výdělečné činnosti v obci Modrava by se s největší pravděpodobností nacházel v dolních částech grafu. Obec Kryštofovy Hamry se nachází v Ústeckém kraji, okres Chomutov. Svou rozlohou se rozprostírá na 6 842 ha, kde pouze 0,19 % z celkové plochy je plocha zastavěná. Zbývá část katastrální výměry připadá lesnímu a travnatému porostu a zemědělské půdě. V obci žije 70 obyvatel, kde 33 % obyvatel tvoří občané starších 65 let. Podnikatelských subjektů je v obci Kryštofovy Hamry celkem 23. Na grafu 4 lze spatřit, že velikost výnosů z daně z příjmů FO ze samostatně výdělečné činnosti je oproti obci Modrava v daleko spodních částech grafu i přes skutečnost, že obě obce získávají v důsledku dosahování vysoké hodnoty katastrální výměry srovnatelnou s desetitisícovými městy, která ovlivňuje procentní podíl připadající konkrétní obci.

Graf 6. 4 Výnos daně z příjmů FO ze ZČ a z funkčních požitků a daně z příjmů FO ze SVČ v období 2009 - 2011

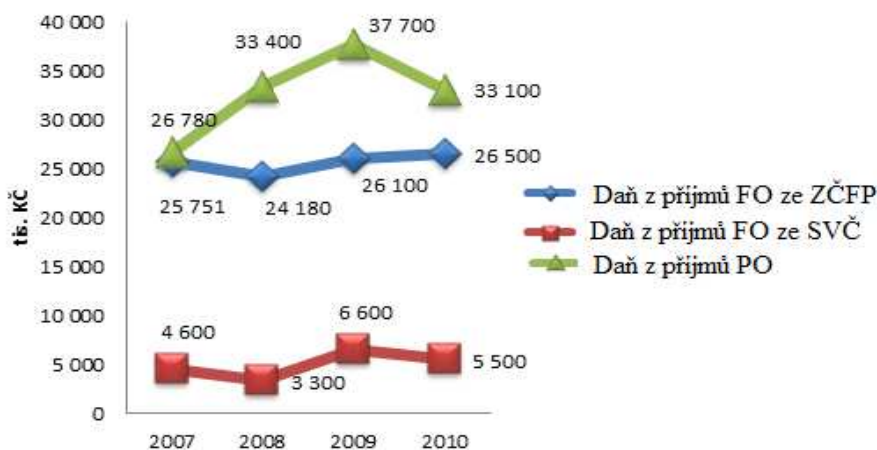
Zdroj: vlastní zpracování dle publikovaných dat [17]

Novela zákona o RUD, která nabyla účinnosti k 1. 1. 2008, přinesla obci Kryštofovy Hamry nemalé navýšení obecního rozpočtu na straně daňových příjmů. V roce 2008 si obec polepšila o téměř 1 323,80 % navýšení daňových příjmů oproti daňovým příjmům vycházející z původního RUD uplatňované v období 2001 - 2007. V absolutním vyjádření dochází k navýšení sdíleného daňového výnosu z 12 tis. Kč na obyvatele v roce 2006 na 64 tis. Kč na obyvatele v roce 2008.

Modrava není jedinou obcí, která těží z toho, že se v její obci nachází trvalé bydliště podnikatele, který je na žebříčku nejbohatších lidí světa. Obec Vrané nad Vltavou se nachází ve Středočeském kraji, okres Praha – západ a rozprostírá se na 426 ha, kde pouze 5,17 % připadá na zastavěnou plochu. Počet obyvatel žijící v obci se pohybuje okolo 2 322 a z toho je 13,91 % obyvatel ve věku na 65 let. V obci si v letech 1994 – 1995 nechal postavit vilu známý podnikatel Petr Kellner. Do této obce si také převedl trvalé bydliště. Tato skutečnost přináší navýšení výnosu z daně z příjmů fyzických osob ze samostatně výdělečné činnosti v rozpočtu obce. Další obec, která má vysoké výnosy z daně z příjmů fyzických osob ze samostatně výdělečné činnosti, jsou Průhonice. Obec Průhonice leží ve Středočeském kraji,

okres Praha – západ, která se rozprostírá na 769 ha, ze kterého je 4,03 % celkové katastrální výměry zastavěná plocha a 55,66 % připadá na zemědělskou půdu. Počet obyvatel obce Průhonice je k roku 2010 celkem 4 000 z toho má v obci pouhých 2 600 trvalý pobyt. Mezi těmi, kdo má trvalý pobyt v obci, je další známý podnikatel, třetí nejbohatší Čech Andrej Babiš.

Vedle výše uvedených obcí existují obce, ve kterých má též sídlo významný podnikatel, ale zároveň se v obci nachází sídlo jeho firmy. Obec Želevčice, spádová obec města Slaného, nacházející se směrem na severovýchod ve vzdálenosti přibližně 2 km s počtem obyvatel 94. Tato obec byla do roku 1990 zchátralou a bezvýznamnou malou obcí, o které nikdo nevěděl a ani se nezajímal. V roce 1990 se obec Želevčice stala objektem zájmu trojici inženýrů Zbyňka Frolíka, Ivana Husáka a Ludka Šofra, zejména rozsáhlý areál dřívějšího hospodářského statku, v té době v dezolátním stavu. V roce 1998 se rozhodli skoupit přibližně jeden hektar půdy a svou spoluprací a pomocí dalších spolupracovníků statek zrekonstruovali. Položili základ podniku specializující se na výrobu zdravotní techniky, dnes podnik světové úrovně, společnost s ručením omezením LINET. Společnost Linet, s.r.o., vyrábí nemocniční lůžka pro celý svět a se svou výrobou se umístila v žebříčku světových producentů nemocničních lůžek na 5. místě. Vedle budování společnosti se Zbyněk Frolík rozhodl vybudovat v obci Želevčice též své domácí zázemí a trvalým bydlištěm se stala zmíněná obec z původního pražského Suchdola. Myšlenku bydlení v obci sdílel i spolu s kolegy, se kterými kooperuje na poli byznysu. Vybudovali si svou tzv. vilovou čtvrť, ve které existují pouze živé ploty oddělující jednotlivé pozemky. V současné době je vzhled obce i vybavenost proměněna k nepoznání. Došlo k rozsáhlým rekonstrukcím památek a hospodářských usedlostí, které v některých obcích v České republice chátrají a není zájem ani ochota je opravovat. Důvodem proč v obci Želevčice dochází k rekonstrukcím objektů, infrastruktury, zefektivnění v zabezpečování čistých veřejných statků (veřejné osvětlení, ...) je úspěšný rozvoj firmy LINET, spol. s r. o., a následně příliv finančních prostředků do obecního rozpočtu na straně daňových příjmů. Je ale nutné podotknout, že dochází k navýšení příjmové stránky rozpočtu města Slaného, jelikož obec Želevčice je jeho částí. Do rozpočtu obce plynou důležité výnosy, a to výnos z DPFO sdílená část a výnos z DPFO ze ZČFP (blíže viz graf 5). V rámci přerozdělení výnosu z DPFO ze ZČFP je významná motivační složka, a to 1,5 % dle počtu zaměstnanců v obci. Obec se tímto stává lákavou a zajímavou lokalitou, a to nejen pro své obyvatele, ale i zaměstnance firmy Linet, s.r.o.

Graf 6. 5 Výnosy z daní z příjmů FO ze ZFP, FO ze SVČ a PO v období 2007 - 2010

Zdroj: vlastní zpracování dle publikovaných dat [18]

Analýza vlivu výnosu z daní na celkové daňové příjmy obcí

Následující text je zaměřen na analýzu vlivu výnosu z daně z příjmů právnických osob – sdílená část a výnosu z DPFO ze SVČ na celkové daňové příjmy obcí, resp. zda existuje korelační vztah (pozitivní či negativní) mezi celkovými daňovými příjmy a výnosy z výše uvedených daní. Pro zvolenou analýzu je zvolena korelační analýza, přesněji Spearmanův korelační koeficient.

Je stanovena nulová hypotéza, zda lze tvrdit, že neexistuje mezi celkovými daňovými příjmy obcí a jednotlivými výnosy z výše uvedených daní korelační vztah. V případě zamítnutí nulové hypotézy a tedy potvrzením existence korelačního vztahu bude určen, o jaký korelační vztah se mezi veličinami jedná. Data pro následnou analýzu budou vycházet z období 2001-2010, přičemž údaje z roku 2010 jsou publikovány jako očekávané hodnoty.

K nalezení řešení je využit Spearmanův koeficient korelace, neboť je zde pochybnost o normálním rozdělení pravděpodobností dvojrozměrného náhodného výběru i z důvodu menšího rozsahu daného výběru. Korelační koeficient nabývá hodnot v intervalu -1 a 1 včetně. Čím se hodnota korelačního koeficientu blíží k 1, resp. -1, tím vyšší existuje závislost mezi proměnnými.

Hladina významnosti je zvolena $\alpha = 0,05$. Pro výpočet použijeme statistický software STATISTICA verze 10.1.

Řešení korelační analýzy je uvedeno v následující tabulce 1.

Proměnná	DPFO ze SVČ	DPPO (sdílená část)	Daňové příjmy obcí
DPFO ze SVČ	1,000000	-0,187879	-0,357576
DPPO (sdílená část)	-0,187879	1,000000	0,915152
Daňové příjmy obcí	-0,357576	0,915152	1,000000

Tabulka 6.1 Korelační analýza – výstup

Zdroj: vlastní zpracování dle dat publikovaných MF, [9]

Z výše uvedené tabulky 1 vyplývá, že korelace jsou významné mezi sledovanou veličinou, a to mezi výnosem z DPPO (sdílená část) a celkovými daňovými příjmy připadající obcí⁴. Došlo k zamítnutí nulové hypotézy v případě výnosu z DPPO v důsledku porovnání p -hodnoty a hladinou významnosti, kde p -hodnota dosahuje vyšší hodnoty oproti hladině významnosti 0,05. Hodnota Spearmanova koeficientu korelace dosahuje hodnoty 0,915, dochází tedy mezi veličinami k pozitivní silné korelaci.

V případě výnosu z DPFO ze SVČ nebyla prokázána významná korelace. Nulovou hypotézu nezamítáme. Mezi výnosem z DPFO ze SVČ a celkovými daňovými výnosy není korelační vztah. Na základě dosažené hodnoty Spearmanova koeficientu korelace -0,358 lze usuzovat o mírně negativním korelačním vztahu.

Výsledek korelační analýzy ukazuje, že motivační složka (30 %) uplatňovaná v systému RUD neplní svůj účel, za kterým byla do systému RUD včleněna. Dalším argumentem k danému výsledku analýzy je vzájemná ovlivnitelnost mezi výnosy z DPFO ze SVČ a z DPPO vycházející z hodnoty korelačních koeficientů, která dosahuje hodnoty -0,188. Dochází zde k negativnímu mírně těsnému vzájemnému vztahu. V praxi to s určitou pravděpodobností

⁴ Jedná se veličinu zahrnující údaje za všechny obce v České republice.

znamená, že v případě vytvoření příznivého podnikatelského prostředí, může docházet k rušení podniků jako právnické osoby a přesun na pozici podnikatele, jakožto fyzickou osobu, tedy osobu samostatně výdělečnou činnost. Či naopak, v případě zhoršení podmínek v podnikatelském prostředí pro živnostníky lze očekávat sdružení podnikatelů z pozice živnostníků a zakládání právnických osob.

Závěr

Probíhající reformy veřejné správy a úpravy finančního hospodaření územních samosprávných celků v České republice a ve většině evropských zemí mají přispět k výraznější a efektivnější fiskální decentralizaci, resp. k efektivnější redistribuci v rámci soustavy veřejných rozpočtů.

Připravovaná novela zákona o rozpočtovém určení daní, která má platit od 1. 1. 2013, přináší změny v přerozdělení výnosů z daní sdílených (rozšíření stávajícího počtu kritérií o nové kritérium počet žáků v základních školách a počet dětí v mateřských školách s vahou 7 % na úkor váhy kritéria modifikovaného počtu obyvatel, dále zvýšení váhy kritéria prostého počtu obyvatel z 3 % na 10 % opět na úkor váhy kritéria modifikovaného počtu obyvatel), omezení v případě obcí s vysokou hodnotou katastrální výměry na maximální hodnotu 3 hektary na obyvatele, snížení procentního podílu obcí v případě celostátního hrubého výnosu DPH z původní hodnoty 21,4 v roce 2011 na 18,9 % v roce 2013 až 2015 a obdobně i u celostátního hrubého výnosu DPFO ze ZČFP z původní hodnoty 21,4 % v roce 2011 na 20,75 % v roce 2013 až 2015, a další dílčí změny viz [10, 24]. Touto novelou zákona se očekává navýšení příjmové stránky rozpočtu malých obcí na úkor čtyř velkých měst. Je zde ale otázka, zda k tomu opravdu dojde, jelikož podrobné analýzy nebyly doposud provedeny. Zvýšení motivační složky v podobě navýšení daňových příjmů z výnosů z DPFO ze SVČ v této chystané novele zákona, dle názoru autorky, nelze spatřovat. Za pozitivní jeden efekt této novely je autorkou považováno omezení v případě kritéria katastrální výměry.

Analýza celkových daňových příjmů plynoucí do rozpočtů obcí za období 1994 – 2010 byla posuzována z hlediska jejich vztahu k jednotlivým sdíleným daňovým výnosům pomocí statistické metody – korelační analýza. Cílem analýzy bylo posoudit vzájemný vztah závisle proměnné „celkové daňové příjmy“ na soubor dvou nezávisle proměnných, a to „výnosu z daně z příjmů právnických osob (vyjma daně z příjmů právnických osob placené obcemi), a výnosu daně z příjmů fyzických osob ze samostatně výdělečné činnosti. Výsledek korelační analýzy ukázal, že zavedená motivační složka uplatňovaná doposud v modelech RUD neplní svůj účel. Důkazem je přijetí hypotézy o nulových hodnotách, resp. nevýznamných hodnotách regresních koeficientů. Významný vliv na celkové daňové příjmy má výnos z daně z příjmů právnických osob sdílená část, který představuje v poměru k celkovým daňovým příjmům téměř 20 %. Důležité je v tomto kontextu připomenout, že zmíněný výnos je celostátně vybírán dle sídla firmy a následně obcím přerozdělen dle příslušného podílu. **Z výsledků provedené korelační analýzy dochází k potvrzení výše stanovené hypotézy. Změny, které byly doposud v RUD provedeny, autorka nezaznamenává prvky, které by vedly ke motivaci obcí vytvářet příznivé podnikatelské prostředí a dochází stále s největší pravděpodobností k podpoře vzájemného nerovného fiskálního postavení z hlediska výnosů z daně z příjmů fyzických osob (jak ze závislé činnosti a funkčních požitků, tak ze samostatně výdělečné činnosti).**

Zdroje:

- [1] Analýza financování výkonu státní správy a samosprávy územních samosprávných celků, která poskytne relevantní množství dat pro přípravu nového zákona o rozpočtovém určení daní. Závěrečná zpráva pro MF ČR. Praha: VŠE, 2009. [online]. [cit. 2011-09-20]. Dostupné na [www: kreg.vse.cz/wp-content/uploads/2010/01/Zprava-pro-MF-CR.pdf](http://www.kreg.vse.cz/wp-content/uploads/2010/01/Zprava-pro-MF-CR.pdf)
- [2] Bilance příjmů a výdajů obcí, MFČR
- [3] ČERMÁK, P. Malé obce by mohly získat více peněz. 2007. [online]. [cit. 20-02-2009]. Peníze.cz. rubrika daně. Dostupné na [www: http://www.penize.cz/29419-male-obce-by-mohly-ziskat-vice-penez](http://www.penize.cz/29419-male-obce-by-mohly-ziskat-vice-penez)
- [4] Český statistický úřad. [online]. [cit. 2011-08-02]. Dostupné na [www: http://www.csou.cz](http://www.csou.cz)
- [5] Důvodová zpráva (2011) k novele zákona č. 243/2000Sb., o RUD. [online]. [cit. 2011-12-01]. Dostupné na [www: <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/Duvodova_zprava_Novela_-_zakon-243-2000_zakon-o-rozpocetovem-urceni-dani_201110.pdf>](http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/Duvodova_zprava_Novela_-_zakon-243-2000_zakon-o-rozpocetovem-urceni-dani_201110.pdf)
- [7] JÍLEK, M. Fiskální decentralizace, teorie a empirie. 1. vyd. Praha: ASPI – Wolters Kluwer, 2008, s. 428. ISBN 978-80-7357-355-3
- [8] KAMENÍČKOVÁ, V. Větší obce a jejich hospodaření – zadluženost více ohrožuje malé obce. [online]. [cit. 2011-09-20]. Deník veřejné správy. 2011 OF 1/2011. Dostupné na [www: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6483619>](http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6483619)
- [9] KAMENÍČKOVÁ, V. Větší obce a jejich hospodaření – zadluženost více ohrožuje malé obce. [online]. [cit. 2011-09-20]. Deník veřejné správy. 2011, OF 1/2011. Dostupné na [www: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6483619>](http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6483619)
- [10] Ministerstvo financí ČR. Státní závěrečné účty ČR za roky 1993-2007. Praha: Ministerstvo financí ČR, 1997-2008.
- [11] Ministerstvo financí ČR. [online]. [cit. 2012-07-23]. Dostupné na [www: http://www.mfcr.cz](http://www.mfcr.cz)
- [12] NETOLICKÝ, M. Daňové příjmy obcí v roce 2007 zaznamenaly nárůst. [online]. [cit. 2010-09-19]. Deník veřejné správy. 2008. OF 2/2008. Dostupné na [www: <http://denik.obce.cz/go/clanek.asp?id=6321985>](http://denik.obce.cz/go/clanek.asp?id=6321985)
- [13] Novela o rozpočtovém určení daní přilepší pokladnám obcí o 4,6. [online]. [cit. 2010-09-19]. Deník veřejné správy. 2007. SMO ČR. Dostupné na [www: <http://www.dvs.cz/go/clanek.asp?id=6288386>](http://www.dvs.cz/go/clanek.asp?id=6288386)
- [14] Opatření Ministerstva financí čj. 111/27 947/1996 Sb.
- [15] Příloha č. 2 k zákonu č. 243/2000 Sb. ve znění ve znění zákona č. 377/2007 Sb.
- [16] Regionální informační systémy. [online]. [cit. 2011-08-02]. Dostupné na [www: http://www.risy.cz](http://www.risy.cz)
- [17] Rozpočet obce Modravý. [online]. [cit. 2011-08-02]. Dostupné na [www: http://www.sumavanet.cz/oumodrava/rozpocet.asp](http://www.sumavanet.cz/oumodrava/rozpocet.asp)
- [18] Rozpočet obce Kryštofovy Hamry. [online]. [cit. 2011-08-02]. Dostupné na [www: http://www.krystofovyhamry.cz/default.aspx?co=7](http://www.krystofovyhamry.cz/default.aspx?co=7)

- [19] Rozpočet obce Slaný (část obce Želevčice). [online]. [cit. 2011-08-02]. Dostupné na www: <http://www.meuslany.cz/cs/dokumenty-mesta/hospodareni-mesta/>
- [20] RYŠAVÝ, I. Finanční konference SMO: Rozpočtové určení daní potřebuje další změny. [online]. [cit. 2010-09-19]. Moderní obec. 2007. Dostupné na www: <http://moderniobec.ihned.cz/c4-10004960-22540140-C00000_d-financni-konferencesmo-rozpocetove-urceni-dani-potrebuje-dalsi-zmeny>.
- [21] STRÁNSKÁ, P. Vývoj financování municipálních rozpočtů v letech 2001-2007. Sborník IMEA 2010 – 10. Mezinárodní konference pro doktorandy a mladé vědecké pracovníky. Pardubice – Univerzita Pardubice, 2010, s. 102-109. ISBN 978-80-7395-254-9.
- [22] STRÁNSKÁ, P. Metodika výpočtu sdílených daní plynoucí do rozpočtů obcí. Sborník Veřejná správa 2010. Pardubice – Univerzita Pardubice, 2010, s. 193-201. ISBN 978-80-7395-334-8.
- [23] TRHLÍNOVÁ, Z. Finanční autonomie obcí (1). [online]. [cit. 2010-09-19]. Deník veřejné správy. 2006, OF 1/2006. Dostupné na www: <<http://www.dvs.cz/go/clanek.asp?id=6222040>>
- [24] VÁŇA, L. K legislativní úpravě RUD. [online]. [cit. 2010-09-19]. Deník veřejné správy. 2006, OF 1/2006. Dostupné na www: <http://denik.obce.cz/go/clanek.asp?id=6217770>
- [25] VÍTKOVÁ, M. Změna rozpočtového určení daní. Zprávy Alfa 9. Denní zpravodajství o legislativě a ekonomii. 2012. [online]. [cit. 2012-07-25]. Dostupné na www: <http://zpravy.alfa9.cz/absolutenm/templates/zprava.aspx?articleid=1656&zoneid=5>
- [26] Vyhláška č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní
- [27] Vyhláška č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě
- [28] Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní)
- [29] Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích
- [30] Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, rozpočtová pravidla
- [31] Zákon č. 675/2004 Sb. o státním rozpočtu České republiky na rok 2005
- [32] Zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí
- [33] Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů